

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
 mu priporočite "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika, vam bo hvale-
 šen, ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
 in zanimivemu čitvu. : : : :

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO,
 da pravočasno obnovite naročni-
 no. S tem nam boste mnogo pri-
 hranili pri opominih. — Ako še
 niste naročnik, pošljite en dol-
 lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 14. — Štev. 14.

NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 18, 1939—SREDA, 18. JANUARJA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

GENERAL FRANCO POZIVA BARCELONO K PREDAJI

REPUBLIKANCI SO MNENJA DA SE GLAVNO MESTO LAHKO ŠE PAR MESECEV VZDRŽI

General Franco je osebno po radiju pozval republi-
 kance na predajo. — Obljubil jim je odpu-
 ščenje in mir. — Barcelona je še vedno trdna v
 obrambi. — Francozi zahtevajo pomoč Barce-
 loni.

HENDAYE, Francija, 17. januarja. — General
 Francisco Franco je sinoči po radiju osebno po-
 zval prebivalce Barcelone, da se prostovoljno pre-
 dajo in se s tem izognejo uničenju, ko je dospela
 njegova armada do vladnih utrjenih postojank o-
 koli Ugalade, ki se nahaja samo 28 milj pred
 Barcelono.

Franco je obljubil mir in odpuščanje onim, ki so
 bili preslepljeni, da se bore na strani vlade, ako se
 predajo. Rekel je, da jim bo predložil načrt, po
 katerem bodo mogli vsi Španci živeti v miru.

Italijanski bataljoni so prebili Barcelona-Lerida
 cesto in so pričeli sipati šrapnele na Igualado. Dru-
 ga fašistični oddelek pa je pričel razbijati utrjeno
 republikansko črto pri reki Cayi, 46 milj južno od
 Barcelone.

Branitelji Barcelone, ki se boje, da bi fašisti pre-
 naglo vdarili proti morju, so se na povelje vrhov-
 nega poveljstva umaknili v obrambno črto iz je-
 kla in cementa pred Barcelono.

General Juan Yague, ki poveljuje Francovim
 mrokanskim četam v južni Kataloniji, pravi, da
 republikanci zapuščajo mesto za mestom brez
 vsakega boja in da bo mogoče vkorakal v Barce-
 lono v treh tednih.

Barcelona je že izpostavljena neprestanim zra-
 čnim napadom, medtem ko italijanski aeroplani
 bombardirajo in obstreljujejo s strojnimi be-
 sunce, ki beže proti morju.

BARCELONA, Španija, 17. januarja. — Nav-
 zlic temu, da je padla Tarragona, se boji za Barce-
 lono še vedno nadaljujejo. Republikanci se hrabro
 branijo, navzlic temu, da imajo fašisti premoč v o-
 rožju.

Republikanski armadi ni upadel pogum, naglo
 gradi nove utrdbe in sovražnik je še primeroma da-
 leč od glavnega mesta.

Ako bi imel general Franco vedno na razpolago
 dovolj municije in bi mogel pošiljati v boj vedno
 sveže čete, potem ne bi bilo nikakega dvoma o iz-
 idu sedanjih bojev. Toda general Franco ima samo
 omejeno število vojakov in mora biti tudi gotova
 meja njegovega vojnega materijala, navzlic temu,
 da se v tem oziru sedaj še ne vidi nikako pomanj-
 kanje. Vendar se to brez konca ne more nadaljeva-
 ti in njegovi vojaki morajo biti že do smrti izmu-
 čeni.

Iz teh razlogov je mogoče pričakovati, da bo Fran-
 covo prodiranje ustavljeno malo pred Barcelono. S
 tem, da se republikanci umikajo, skrajšujejo fronto.
 Ko se je sedanja ofenziva pričela, je bilo voja-
 štvu zelo redko razpostavljeno in je prišel na raz-
 daljo ene milje komaj en bataljon vojakov, medtem
 ko pride sedaj en bataljon na vsakih 500 jardov.

Po splošnem mnenju bo poteklo še več mesecev,
 predno bo mogel general Franco zavzeti Barcelono.

LONDON, Anglija, 17. januarja. — Kot pravi ne-
 ko poročilo, je španski ministrski predsednik dr. J.
 Negrin odpotoval iz Barcelone v Pariz, da naprosi
 francosko vlado, da odpre svojo mejo za pošiljanje
 municije republikanski armadi.

Potovanje dr. Negrina je zavito v veliko tajnost,
 toda poročilo pravi, da je prekoračil francosko me-
 jo pri Perpignan.

Reliefni sklad bi bilo nevarno zmanjšati

MADŽARSKI MINISTER V BERLINU

Štefan Csaky bo dva dni
 ostal v Berlinu. — Pod-
 pisal bo protikomuni-
 stično pogodbo.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 16. januarja. — Madžarski
 vnanji minister grof Štefan
 Csaky je v nedeljo popolne od-
 potoval iz Budimpešte v Ber-
 lin, kjer bo dva dni gost nem-
 škega vnanjega ministra Joa-
 chimia von Ribbentropa.

Madžarska časnikarska a-
 gentura pravi o tem obisku:
 "Prijateljstvo med Nemčijo
 in Madžarsko ni samo praktič-
 na politika, temveč tudi odgo-
 varja željam madžarskih sre-
 Nemčija je v Monakovem in
 pozneje pokazala, kako zelo ce-
 ni lojalnost, ki smo jo poka-
 zali do nje tekom vojne in po
 vojni."

Grof Csaky bo skušal ob-
 noviti prejšnje dobre odnose
 do Nemčije. Ti odnosi so bi-
 li nekoliko zatemnjeni, ker Nem-
 čija na Dunaju ni hotela vstre-
 čati vsem madžarskim zahtevam
 na škodo Slovaške, zlasti pa ne
 skupni meji med Madžarsko in
 Poljsko.

BERLIN, Nemčija, 16. jan.
 — Madžarska bo pristopila k
 protikomunistni pogodbi, ko jo
 bo podpisal njen vnanji mini-
 ster grof Štefan Csaky, ko pride
 v Berlin.

Ko bo Madžarska postala čer-
 tra članica te pogodbe, ki so jo
 prvotno podpisale Nemčija,
 Italija in Japonska, bo najbr-
 že izstopila iz Lige narodov.

Ko je bila Madžarska enkrat
 pridobljena za to pogodbo, jo
 bo najbrže tudi v kratkem pod-
 pisala Čehoslovaška in pozne-
 je mogoče tudi balkanske dr-
 žave.

Zastopniki Nemčije, Italije
 in Japonske so se v soboto
 zglasili pri grofu Csakyju in so
 povabili madžarsko vlado,
 da pristopi k zvezi. Grof Csaky
 se jim je zahvalil za povabi-
 lo ter jim rekel, da je Ma-
 džarska z odobravanjem re-
 genta admirala Horthyja pri-
 pravljena pristopiti k pogodbi.

POTRES V MEHIKI

OMETEPEC, Mehika, 16.
 januarja. — Prebivalstvo te-
 ga mesta, ki leži v bližini pa-
 cifične obali, so občutili mo-
 čen potres. Ljudje so v strahu
 pobegnili na prsto. Potres
 ni napravil nobene škode.

PARIZ, Francija, 17. januarja. — Močna zveza
 francoskih vojnih veteranov je zahtevala od vlade,
 da takoj pošlje španskim republikancem orožje in
 municijo, navzlic italijanski grožnji, da bo Italija
 poslala generalu Francu še več vojakov, ako bi
 Francija pomagala španski republikanski vladi.

Narodni odbor veteranske zveze, ki šteje mili-
 jon petsto tisoč članov, zahteva, da francoska vla-
 da poleg municije pošlje španski vladi živež, oble-
 ko in zdravila.

NEMČIJA IZVAJA SVOJ VPLIV NA CEHOSLOVASKO

V Nemčijo bo šlo 100 ti-
 soč čeških delavcev. —
 Seyss-Inquart svari Če-
 he. — Živeti morajo po
 nemških postavah.

PRAGA, Čehoslovaška, 17.
 januarja. — Ministrski pred-
 sednik Rudolf Beran bo v sredo
 v spremstvu vojnega mini-
 stra generala Jana Sirovja na-
 vzoč pri otvoritvi novega slo-
 vaškega parlamenta v Brati-
 slavju.

Časopisi potrjujejo poroči-
 lo, da bo 80,000 do 100,000 če-
 hoslovaških brezposelnih del-
 lavcev poslanih v Nemčijo. V
 tem oziru se vrše pogajanja
 med nemško in čehoslovaško
 vlado.

O zelo zanimivi teoriji raz-
 pravlja v nemških listih na
 Čehoslovaškem avstrijski go-
 verner dr. Arthur Seyss-In-
 quart, ki pravi, da morajo taki
 narodi, kot je češki, katerega
 obkoljuje država z 80,000,000
 Nemci, spoznati, da morajo ži-
 veti po postavah Nemecev, ki
 so vsi narodni socialisti in ka-
 terih voditelj je Adolf Hitler.

Dr. Seyss-Inquart izraža u-
 panje, da so se Čehi po svoji
 zadnji britki preiskunji nau-
 čili in da se bodo sedaj pod-
 vrgli Hitlerjevi volji.

"Ako bi Čehi obdržali svoje
 prejšnje voditelje," nadalju-
 je Seyss-Inquart, "bi prišlo do
 vojne, v kateri bi bilo vsako
 češko mesto izpremenjeno v
 kup razvalin. Toda v obrambi-
 ni sili Nemčije, v kateri se
 nahaja pokrajina, ki je naselje-
 na s Čehi, je varnost."

MANČUKUO V POGODBI

HSINKING, Mančukuo, 17.
 januarja. — Mančukuanska
 vlada je sprejela povabilo
 Nemčije, Italije in Japonske,
 da pristopi k protikomunisti-
 čni zvezi.

Vlada bo tozadevno pogodbo
 v kratkem podpisala. S pristo-
 pom Mančukua bo v protiko-
 munistični zvezi pet držav: Ja-
 ponska, Nemčija, Italija, Ma-
 džarska in Mančukuo.

Mančukuo in Japonska ste-
 že združeni v medsebojni vo-
 jaški obrambni zvezi.
 Japonski vnanji urad napo-
 veduje, da bo še več drugih
 držav sledilo zgledu Madžar-
 ske in Mančukua in bodo pri-
 stopile k zvezi proti komuni-
 stom.

UKRAJINCI IN NEMŠKA PROPAGANDA

Ukrajinska delegacija je
 odpotovala v Berlin. —
 V Berlinu se bo posve-
 tovala o politiki v kam-
 panji.

PRAGA, Čehoslovaška, 17.
 januarja. — Ukrajinska depu-
 tacija, ki sestoji iz Korocula-
 ka, političnega tajnika minist-
 skega predsednika Avguščina
 Vološina in dr. Dolinaja, ki je
 bil na čelu ukrajinske delega-
 cije v komisiji za določbo me-
 je med Čehoslovaško in Ma-
 džarsko, je sinoči skozi Dunaj
 odpotovala v Berlin. Vološin,
 ki je nameraval sam iti v Ber-
 lin, je bil zadržan zaradi bole-
 leni.

Koročulak je največji zago-
 vornik Velike Ukrajine. Nje-
 gova delegacija ima namen po-
 svetovati se z nacijskimi prvaki
 glede bodoče propagande za
 Veliko Ukrajino.

Karpato-ukrajinska vlada
 želi dobiti od nacijske vlade
 vse podrobnosti o nemški po-
 litiki v tej zadevi. V Berlinu
 se bo delegacija sestala s kar-
 pato-ukrajinskimi fašisti, ki
 so za dva tedna prišli v Nem-
 čijo na povabilo Hitlerjeve
 mladine.

Koročulak in dr. Dolinajs se
 bosta iz Berlina odpeljala na-
 ravnost v Budimpešto. Slova-
 ški notranji minister Karma-
 sin je imel po svojem povratku
 iz Berlina dolg razgovor z žup-
 nikom Vološinom v Pragi.

Predsednik Emil Hacha je
 imenoval generala Prehala za
 člana karpato-ukrajinske vlade,
 General Prehala je poveljeval
 diviziji v Ungvaru in dolgo ča-
 sa na Slovaškem. V decembru
 1918 se je s češkimi prostovolj-
 ci boril proti boljševikom v
 Urulu.

Glede bodoče Velike Ukrajine
 je Vološin časnikarskim po-
 ročevalcem podal naslednjo iz-
 javo:

"Mi, Ukrajinci vemo, da kot
 narod 40,000,000 moramo biti
 nekega dne sposobni, da si po-
 stavimo lastno državo, toda
 časa ne morem napovedati,
 kajti taka napoved bi zadelo
 na odpor onstran meje. V vsakem
 oziru je vnanja politika
 za karpatsko Ukrajino in za
 ostalo republiko zadeva čelo-
 slovaškega vnanjega ministra.

"Ker sovjetska ustava dovol-
 juje vsaki svoji državi pravi-
 co, da more skleniti celo, da se
 oidepi od unije in ker je bila
 na Poljskem predložena pred-
 laga za avtonomijo Ukrajine,
 potem izgleda popolnoma po-
 stavno, da si Ukrajinci z mir-
 nimi sredstvi zagotovijo svojo
 svobodo."

ALI ste že naročili
 Slovensko - Ameri-
 kanski Koledar za
 leto 1939?

NAJMANJ 5 MILIJONOV OSEB BI IZGUBILO PODPORO

WASHINGTON, D. C., 17. januarja. — Kmalu
 po otvorjenju sedanjega kongresa je predsednik
 Roosevelt v posebni poslanici zahteval, naj dovo-
 li kongres v reliefne svrhe 875 milijonov dolarjev.
 Vsi sedanji tozadevni skladi bodo namreč že me-
 seca februarja popolnoma izčrpani.

SENAT POTRDIL IMENOVANJE ZA SODNIKA

Potrjeno je tudi imeno-
 vanje bivšega michi-
 ganskega governerja
 za generalnega prav-
 dnika. — Službo bosta
 takoj nastopila.

WASHINGTON, D. C., 17.
 januarja. — Senat je danes
 potrdil imenovanje profesorja
 Felixa Frankfurterja za čla-
 na najvišjega sodišča ter i-
 menovanje Franka Murphyja
 za generalnega držav. prav-
 dnika.

Frankfurter je slovit prav-
 dnik ter je poučeval pravo na
 Harvard univerzi, dočim je bil
 Murphy poražen, ko je pri no-
 vemberskih volitvah vnovič
 kandidiral za governerja dr-
 žave Michigan.

Murphyju je bilo naklonje-
 nih 78 senatorjev, dočim jih je
 bilo sedem proti njemu.

Posrebno trpek mu je bil re-
 publikanski senator Bridges iz
 države Connecticut. Očital mu
 je komunistične nagnjenosti
 ter slednjič vzkliknil: — Mur-
 phy bo nekakšna zanjka okoli
 vratu sedanje administracije.

Zdaj mora senat potrditi še
 bivšega WPA administratorja
 Harry Hopkinsa, ki ga je pre-
 sednik imenoval za trgovinske-
 ga tajnika.

SCHMELING ZANIKUJE

BERLIN, Nemčija, 15. jan.
 — Bivši boksarski šampjon
 Max Schmeling je označil kot
 neresnična poročila, ki so se
 nedavno razširila po tujem-
 skem časopisju, da sta namreč
 on in njegova žena pod ne-
 prestanim policijskim nadzor-
 stvom.

ITALIJANI V SOMALIJI

DŽIBUTI, Francoska Somalija,
 17. januarja. — Ob meji
 Francoske Somalije se vedno
 zbira italijansko vojaštvo,
 črnosrajčniki in domači voja-
 ki.
 Prve senegalske čete, ki so
 prišle iz Francije v Francosko
 Somalijo, je domače prebival-
 stvo pozdravilo z velikim nav-
 dušenjem. Te čete so sedaj na
 potu v svoje garnizije na meji
 italijanske Somalije.

V poslanski zbornici se je
 vnela živahna debata. Večina
 je zmagala s predlogom, da je
 treba to vsoto zmanjšati za 150
 milijonov dolarjev.

Sedaj se bo bavil z zadevo
 senat, in velika nevarnost pre-
 ti, da bo v zbornici odobreno
 predlogo odobril tudi senat.

Toda predsednik vztraja pri
 svojem. Po njegovem zatrdilu
 se te vsote ne sme zmanjšati,
 če nečemo, da bo poldrugi mi-
 lijoni WPA delavcev izgubilo
 delo, in če računamo, da so v
 družini vsakega teh delavcev
 po tri osebe, bi bilo oropanih
 vsake podpore nad pet milijo-
 nov oseb.

Predsednik bo napel vse sile,
 da bo njegov predlog v prvotni
 obliki sprejet.

Predsednikov predlog z vsi
 vneto podpirajo vsi napredni
 moške v poslanski zbornici in
 v senatu, njegov najbolj vnet
 zagovornik je pa novi WPA
 administrator col. F. G. Har-
 rington.

GREENFIELDA NE BO ZADELA SMRTNA KAZEN

Veleporota je nesrečne-
 ga očeta obtožila ubo-
 ja, in če bo obsojen, ga
 bo zadel kazen 15 let.
 Zagovarjal ga bo Lei-
 bowitz.

42 letni Louis Greenfield, ki
 je nedavno v New Yorku kloro-
 formiral svojega 17 letnega
 sina, ne bo prišel na električni
 stol. Veleporota ga je obto-
 žila uboja, za kar določa za-
 kon 15 let ječe.

Njegov sin je bil od rojstva
 bebebe in poleg tega še božja-
 sten. Očetu se je smilil v srec
 ter slednjič ni mogel več gla-
 dati njegovega trpljenja.

V neki lekarni si je nabavil
 tri unče kloroforma, in ko je
 sina zopet vrgla božjast, mu
 je pritisnil v kloroformu na-
 močen robec na usta.

Po par minutah je bil sin
 mrtev.
 Greenfielda bo zagovarjal
 sloveti newyorški odvetnik Sa-
 muel Leibowitz, ki je rekel:
 — Želim, da bi se proces
 čimprej začel. In nadalje že-
 lim, da bi izbrali dvanajst po-
 rotnikov, ki so brez vsakih
 predsodkov.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLAVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saks, President J. Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto vreja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanada	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto .. \$7.00
Za tretji leta	Za pol leta
Subscription Yearly \$6.—	

"GLAS NARODA" IŠTAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELEJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

ODPOR KITAJCEV

Posobni poročevalce nekega nemškega lista je napisal zelo zanimivo poročilo o pravem položaju Kitajcev, zlasti pa o njihovi morali po poslednjih porazih. Članek pričinja z besedami:

— Kakšna bo bodočnost Kitajske? Na zunaj je Kitajska močno oslabiljena, toda njena oslabilitev na zunaj je popolnoma uravnovešena z njeno stritvijo na znotraj.

— Kitajska je tekem preteklega leta mnogo izgubila, prav tako mnogo je pa tudi pridobila.

— Japonci so vdrl v njene najbolj cvetoče pokrajine in jih osvojili. Preslaba je bila, da bi se upirala vpadu. S tem je izgubila na gledu in zaupanju v svetu.

— Na drugi strani se je pa notranje zelo okrepila in je prvič po dolgem razdobju postala združena narodna država.

— Še pred enim letom, da, celo pred nekaj meseci je bilo vsepolno skrivnostnih ugibanj, ali bosta pomembnejši pokrajini Sučuan in Jinan vzdržali ali ne.

— Splošno se je ugibalo, ali se ne bodo morebiti utrjene kitajske čete ločile od Čangkajšega in ali ne bodo morda nekdanji komunisti izrabili porazov za svoje hujskanje in v svojo korist. Svetovna javnost se je spraševala, ali ne bo morda Kitajska pod silnim japonskim pritiskom razpadla.

— Vse to je sedaj minilo. Nobenega dvoma ni namreč več glede kitajske narodne discipline, kar velja za vsa vojaška taborišča in za vse sloje kitajskega naroda. V tem pogledu je mlada, nacionalna Kitajska izvajala pomemben uspeh.

— V krajih, ki so jih Japonci zavojevali, je narod še ves navdušen za Čangkajšeka. In to navdušenje bo naraščalo, čimhujši bo japonski pritisk.

— Ako že samo navdušenje zadostuje za vojno zmago, potem so kitajski izgledi ogromni.

— Izgub preteklosti se seveda ne da tako naglo popraviti, in tako ostaja slej ko prej vtis, da bo morala Kitajska še marsikaj hudega pretrpeti.

— Morda bo morala naposled zares še v japonsko šojo, da bo nekoč sposobna vladati in braniti se sama.

Nova

VELIKA KUHARICA

Do dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vsa stara in najnovejša dogmatja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO, KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Oprema knjige je razkojna. Neželite je slik v besedilu, 24 pa je novih barvnih tabel, ki jih je narišal Dragotin Humek. . . .

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priučiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebni izbiri in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedmi. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KUHARICA

Četudi je omni naših knjig v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjice sedaj znižana. **\$5.** (Poštino plačamo mi.)

Naročite pri: **VELJE SUVO**

KNJIGARNE: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

STAVKA TAXIDRIVERJEV

Nedavno so zastavkali v New Yorku šoferji taksijev. Nad 11,000 taksijev je počivalo. Šoferji so zmagali in dobili boljše plače.

WPA pomaga žrtvam otroške paralize

Cas se bliža petega letnega plesa ob priliki predsednikovega rojstnega dneva, ki se v tisočmah mest proslavlja kot beneficija za ustanove, ki oskrbujejo žrtve bolezni poliomyelitis (otroška paraliza) in ob tej priliki so pozornost občinstva obrnena na delo, ki ga je WPA v teh zadnjih letih storila v pomoč žrtvam vseh drugih pohabljujčih bolezni.

Več kot 370.000 pohabljenim otrokom in mnogih tisočim odraslim ljudem je bilo pomagano potom javno-zdravstvenega programa Work Progress Administration, ki daje zaposlenje mnogim tisočim potrebnih ljudi v raznih vrstah dela.

Mnogo WPA projektov nudi vam raznovrstne postrežbe ali olajšave onim, ki trpijo radi otroške paralize. V splošnem poleg pomoči v bolnišniški postrežbi in zdravniški oskrbi za bolnike, WPA prispeva javnim bolnišnicam pomočnika za zabavo in vzgojo bolnikov, pri čemur vponablja v-posebej delavce, izbrane iz različnih seznamov. WPA je tudi pomagala razširiti olajšave javnih bolnišnic. WPA delavci so zgradili bolnišnice, klinike, plavališča, javna kopališča in igrališča za pohabljene in dodale mnogo izboljšav k obstoječim ustanovam. Tri bolnišnice — Carrie Tingley Hospital v Hot Springs, N. M., Morris Memorial Hospital v Milton, W. Va., Crippled Children Hospital v Knoxville, Tenn. — so bile zgrajene od WPA. Kri-la, posebno opremljena za oskrbo bolnikov otroške paralize, so bila dozidana k obstoječim bolnišnicam, v številni James Whiteomb Riley Memorial Hospital v Indianapolis, Ind, Pima County Hospital v Tucson, Ariz., in Betty Bachrach Home, ki se nahaja blizu Atlantic City, v Longport, N. J. German School for Crippled Children v Dayton, Ohio — eba izmed malo javnih šol za pohabljenec v tej deželi — je dobila novo dograjbo, sezidano od WPA delavcev. Vse te prigradnje so opremljene s terapevtskimi plavalnimi bazenami za naknadno zdravljenje, ki je bistveno potrebno za končno ozdravljenje otroške paralize.

WPA bolničarke, pozabljiva telji in učiteljci so v službi skraj v vseh bolnišnicah in šolah, kjer se leči otroška paraliza. Tam pomagajo rednim zaposlencem s tem, da nudijo do-

datno postrežbo tisočim žrtv, ki niso bile prej deležne te postrežbe, ker je primanjalo dejanja za privatno oskrbo. Vse postrežbe, ki jih nudi WPA so brezplačne za bolnika ki jih dobiva. WPA bolničar-ski in terapevtski pomočniki dajejo masaže, podvodno kuro, solne kopeli in lečenje infra-rdečih žarnic.

Nekatere izmed 1300 bolničark, zaposlenih od WPA, imajo naloga oskrbovati žrtve paralize v njihovem lastnem domu in jim dajati velevažno nekakšno zdravljenje, ki ga žrtve v siromašnih okolstvih ne bi mogle drugače dobiti.

WPA je v mnogih državah izvedel preiskave, da najde žrtve otroške paralize, ki vsled nevednosti ali revščine niso iskali zdravniške pomoči, ali katerim se more še pomagati. Stotinam takih bolnikov je bila dana prilika, da zdravja vsled WPA zdravstvene oskrbe, dane jim doma ali v klinikah.

WPA učiteljci vodijo tečajje v elementarnem šolanju pohab-

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

ljenih otrok v bolnišnicah in dajejo lekcije doma ob postelji okrevajočim bolnikom, tako da otroci ne zaostanejo preveč nazaj v svojem šolanju tekem dolgih mesecev okrevanja. V Distriktu Columbia so mestne oblasti zadnje jesen pripoznale potrebe takega šolanja in 21 WPA učiteljev je bilo odkazanih s adomačji poduk otrok, trpečih na otroški paralizi.

WPA zaposluje 500 do 600 rekreacijskih pomočnikov za zaposlovanje in pozabavljanje bolnikov v bolnišnicah in drugih zavodih. Mnogi imajo le opravljati s pohabljenimi otroki. Podnčujejo košarjenje, pletenje, slikanje, glasbo, igre, rezbanje in druge aktivnosti, katerih svrha je pomagati v dušni in telesni rehabilitaciji.

Peter Zgaga

GOVORNICI

Ljudje, ki jih sovražim, so govorniki. Menda nikogar bolj ne sovražim kot človeka, ki takrat, ko je zabava v največjem zagonu, vstane, potrka na kozarec in reče z izpremenjenim glasom:

— Gospoda moja! Kot vam je znano, danes smo se zbrali, da zbrani v duhu praznujemo veliki dan, ki ga bo zabeležila zgodovina... intakodalje.

Mi Slovenci v splošnem nismo tako talentirani za govore kot so naprimer Hrvatje.

Daj dvema Hrvatoma pol kvarta vina in ju natančno opazuj. Najprej bosta pokusila kapljo in rekla: — Boga mu!

Po poldrugem kozarcu bosta pa vstala in začela govoriti v prilog majki domovini.

In kako strahovito spretni so govorniki! In kako radodarni v svojih izrazih!

Pred leti je dospela v Ameriko slovenska pevka, ki je bila baje članica "kraljevske opere" v Ljubljani.

Govornik jo je predstavil z besedami: — Gospoda moja, tukaj vam predstavljam kraljevo pevko.

Sproti je ginilo v meni spoštovanje do kralja in do njegove pevce v pevki ter sem se vrnil domov kot prepričan republikanec.

Ali pa govori na krstijah in porokah!

Govornik proslavlja v izbranih besedah novorojenca tako dolgo in tako vztrajno, da ga mora ginjena mati dvakrat previti, predno je govor končan. (Novorojenca mora previti, pa bi nič ne škodilo, če bi tudi govornika.)

In kako spretni so govorniki in kakšne skoke znajo delati.

Slišal sem ga naprimer, ki je govoril:

— Slavna gospoda, dovolite mi, da spregovorim par besed. Ker nisem hodil v šole, ne bom nič pametnega povedal, rečem pa le toliko, da se dobro zabavamo. Kaj pa je zabava, gospoda moja? Zabave sploh ni, če ni jedi in pijače. Jed mora biti, ker se brez jedi piti ne more. Pijačo je Bog dal, jed je pa treba skuhati in pripraviti. Kdo je torej tista funkcija, ki nas drži pri življenju? Tisto je kuharica, vam pravim. Če bi kuharice ne bilo, bi morali jesti surov krompir kakor zajci, in čikne bi morali obrirati s perjem in črevesjem vred. Zatorej vas vprašam, kdo skrbi za blagor domovine? Kuharica skrbi za blagor domovine, in zato naj se pije njeni na čast! In zato, ker smo pilji na čast, stavim konkretni predlog, naj se prične s klubom pobirati in naj vsak po svoji moči za kuharico prispeva. Vsak dolar bo dobrodošel.

Govor je bil jako lep, toda navzočim ni ugajal.

Kuharica je bila namreč govornikova žena.

Taki in slični govori prese-dajo človeku.

Ali ni bilo lepše v prejšnjih časih, ko so ljudje sede govorili? Ko ni bilo treba govornikom vstajati in poslušalec ni bilo treba ploskati? Ko so bili govorniki tako redki, da so jih ljudje le malo slišali, oziroma so jih popolnoma preslišali?

Ali pa še prej, v starodavnih časih, ko z eno edino izjemo sploh ni bilo govornikov. Izjema je bil le osel preroka Bileama. On je govoril.

Pa so mu menda ljudje posvečali baš tako malo pozornosti kot jo posvečajo današnjim govornikom.

Toda svetopisemsko dokazana resnica je, da je bil osel preroka Bileama prvi osel, ki je govoril.

Danes jih je nešteto.

35 KUHARJEV IN 350 GOSTOV.

V hotelu Mayfair v Londonu so priredili 34. letni banket zveze gastronomov. Ta zveza je zelo ekskluzivna. Njeni člani postanejo lahko samo lastniki, ravnatelji in poslovodje prvovrstnih gostinskih obratov. Šest mesecev so pripravljali ta banket.

Slo je namreč za to, da bi razvijena grla sladkokokuscev presenetili z redkimi in izbranimi jedmi. Sestavne dele so morali naročiti večnoma iz inostranstva in pri tem so prišle v delo tudi letala. Predsednik zveze Hills se je potrudil na vse načine in se ni strahil žetev, da bi svojim tovarišem pripravil čim razkošnejši obel. Pred nekoliko tedni je dal za samega sebe pripraviti nekusno pojedino. Ko je nispel poskusni dan, je bilo na mestu 35 kuharjev za 350 gostov.

Jedila so bila kaj raznovrstna. Angleška je dala ostrige, Aljaška pa poseben kavjar. Za željevo juho z absintom so naročili želve z otoka Mavricija. Francija je dala piščanec. Nemčija jastogov naraštek z morskimi jeziki in gomoljčkami. Češkoslovaška je poslala praško gujat in rimsko solato. Za sladodelno bombo ob koncu banketa so naročili jagode v ledu iz Južne Francije. Mimoze, ki so kresile mizo, so pripeljali v letalih z Riviere. Kar se tiče vin, so si jih gostje sami izbral po svojem okusu. Seveda je stala stvar ogromen denar — pa to v takšnih krogih ne igra nobene vloge.

VOLKOVI NAPADLI VAS.

V podkarpatski vasi Brusturise je te dni razvila pravcata bitka med celokupnim moškim prebivalstvom neselbine in med tropom volkov, ki je štel 50 repov. Volkovi, ki so bili sestradani od zime in mrazu, so vdrl v hleve in so se vrgli na živno. Kmetje so jih napadli s kosami, srpi, vilami in sekirami. Borba je bila dolga in vroča. Na koncu so obležali na bojišču štirje kmeti, kmetom pa se je posrečilo ubiti 14 volkov. Ostanek je zbežal, ko je videl, da so jim ljudje kos.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.45	Din. 100
\$ 4.75	Din. 200
\$ 7.00	Din. 300
\$ 11.00	Din. 500
\$ 21.50	Din. 1000
\$ 42.50	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12. —	Lir 200
\$ 29. —	Lir 500
\$ 57. —	Lir 1000
\$ 112.50	Lir 2000
\$ 167. —	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, hodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBRINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Nekaj posebnega!
Naročite še danes!

VSAKEMU, ki naroči Slovensko Amerikanski Koledar za leto 1939, pošljemo . . .

ANORABNO SVETOVNE RAZSTAVE v letih 1937-1939. Na razstavi strani katerikoli države vse večje cene in listi, avtomatske cene, parki itd. Na njem je seznam znamenitih postopk, cerke, nebotičnikov, ulic, plačal, kopališč in le . . . vse. Zanjemljeni mori 19 x 25 listov.

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO, VAM JE TA ZEMLJEVID NEOBHODNO POTREBEN.

OGROMNOST SVETOVNE RAZSTAVE V NEW YORKU BO SLEHERNEGA PRESENETILA

Izšel je

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

1939

POVESTI ZGODOVINA HUMOR ZEMLJEPIJSJE GOSPODINJSTVO NARAVOSLOVJE RAZNOTEROSTI NAVODILA

50c s poštino

Naročite pri: **Ne zamudite te prilike!**

Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street New York, N. Y.

PRESENETI BEVITIZACIJE
BOLNE NE IZBRANJE
VSE BI SI IMATE KAL
VSE BI SI IMATE KAL
POMAGALO

TRICAM OD BEVITIZACIJE
PROČIAN VSE
PAIN-EXPELLERIA
TOI SMOGI SMOGI
TANO JE DOKA, DA
SE GA SANI
POČISTUJE

Uporabljajo ga po vsem svetu iz 1867

Kratka Dnevna Zgodba

STATISTIKOVA NEVESTA

Globoko vznemirjena je stopila gospa Duranec v ranih jutranjih urah velikega dne v sobo svoje hčere. Berta je še ležala v postelji. Njenih sedemdeset tisoč plavil, svetlikaplošč se las ji je kakor gloriole obrobilo obličje.

"Anpak — draga moja —" je spregovorila mati. "Danes se omožiš z gospodom Beaumartinom."

"Dobro vem, kaj mi hoče povedati," jo je prekinila hči. "Čudiš se moji razigranosti. Draga moja, toda pomisli vendar, da živi na zemlji približno osemsto milijonov žensk. Od štejnjo od tega število dvesto petdeset milijonov, ki umrjejo preden okusijo sladkost ljubezni. Med tistimi, ki dosežejo normalno starost, jih je prav gotovo četno število, ki ostanejo celo življenje krepotne.

Anpak to število je tako pičlo da ga človek lahko brez strahu prezre — kajti to število vsakega odtehta število tistih, ki se pred normalno zrelostjo podvzamejo svoje prve poskuse ..."

"Ostane torej približno pet sto petdeset milijonov tistih, ki so jim odkrije ljubezen. Vzemimo, da se število teh v teku petdesetih let obnovi. Na leto dobimo potem enajst milijonov, na mesec okroglo devetdeset tisoč ali trideset tisoč na dan."

"V naslednjih štiri in dvajsetih urah bo torej trideset tisoč žensk; belopolnih, zamork, rumenopolnih in bakrenopolnih deležno v itka ljubezni."

"Jaz sm samo na trideset tisočinka te štiribarvne množice. Zato ne zahtevaj od mene v teh okoliščinah, da me moje stonje vznemirja in da moje grudi zavoljo tega zavalovijo

pet in trideset do štiridesetkrat, namesto dvajsetkrat, kakor je to običajno."

In Berta je vzela zapet — kar je storila približno sedemkrat na uro — v svoje roke značajno ženino pismo in je čitala v njem:

"Ne pravim ti, da si najlepša ženska na svetu. Takšno trditve se da te ko dokazati in ni vredna učenjaka. Če pa pomislim, da ima prav tisti, ki pravi, da je med tisoč ženskami komaj ena lepa, pridem še vedno do ugodnega zaključka, kajti ti spada vendarle med dvesto tisoč lepih žensk na svetu ...

"... Če vzamen nadalje, da

živim na evropski celini dvesto milijonov moških, odpade na vsakega moškega komaj ena tisočinka lepe ženske, število poklicnih statistikov v Evropi cenim na stotisoč mož. Z drugimi besedami, pride na vsake tisoč prebivalcev po en statistik. Izgledi statistika, da dobi lepo ženo, so torej zelo skromni. Zato z veseljem negotavljam, da sem edini statistik v Evropi, ki bo združil svoje življenje z eno izmed dvesto tisoč lepih evropskih žensk. Na tej podlagi lahko izračunam mojo radost, posebno če se upošteva tudi to, kako se bode z mojo poroko zmanjšali izgledi ostalih tisoč devetsto devet in devetdesetih statistikov."

Razne vesti.

RDEČELASKE V ZGODOVINI.

Rdeči lasje so veljali povsod vedno kot nekaj posebnega, kot znamenje moči. Ni čudno, da so dame v starem Rimu potrošile mnogo denarja, da so prišle do takšnih rdečih las, iz katerih bi so lasuljarji izdelovali drage lasulje. Če je hotel kakšen rimski vojščak kaj posebnega prinesiti svoji izvoljenki z vojnega pohoda, ji je prinesel rdeče lase Germank. Germani so bili namreč večinoma rdečelasci.

V dobi renesanse si je beneški slikar Tician z rdečo lasno barvo svojih ženskih portretov, ki so jih imenovali po njem Ticianovo rdečo, pridobil poseben sloves. Portreti njegove hčere Lavinije, katere lasje so imeli poseben odtenek v pampurno rdeče, so bili vedno v

visoki ceni. S tem odtokom je naslikal tudi cesarja Karla V., gospodarja dveh svetov, v čigar kraljestvu sonce ni nikoli zašlo. Hans Holbein je z rdečimi lasmi naslikal tudi angleškega kralja Henrika VIII. tistega, ki se je tako "ovekovečil" s svojim razmerjem do žensk. Malokomu je znano, da je imel Napoleon v svojih mladih letih ogneño rdeče lase in da je imel takšno brado tudi Bismarck. Barbarossa, cesar Rdečebraš, pa že s svojim imenom pove, kakšen je bil.

Izmed lepih žensk, ki so očišarale moške s svojimi rdečimi lasmi, je postala posebno slavna ljubkoživa lady Hamiltonova, ljubavnica lorda Nelsona.

Rdečelase ženske, ki so jih tako cenili v starem veku in ki imajo mnogo občudovalcev tudi danes, pa so bile v srednjem veku v veliki nevarnosti. Cerkev in posebno jezuiti so jih proglašali namreč za čarovnice, dekle, ki je prišlo s takšnimi lasmi na svet, je lahko pričakovalo, da bo končalo na grmadi.

LOV ZA "LEPO SUZANO."

Pred časom smo poročali, da si francoska policija prizadeva na vse načine, da bi ujela "lepo Suzano", nevarno zločinko, ki je kradla — avtomobile. Sedaj se je ta stvar medalec od Lyona zaključila.

Tam so ustavili avtomobil, ki je sedel ob njegovem krmlu moški, o katerem so vedeli, da je še nekoliko ur prej nastopal kot — ženska. In sicer kot Suzana Thabant. Pod tem imenom je stanoval in živel v raznih hotelih. Nihče ni tam slutil, da se pod masko elegantne ženske skriva moški. Toda mekega jutra je sluga v nekem hotelu v Vogezih pregledal skozi ključavnico njegove sobe in je opazil, kako se je "dama" — brila. To je zbudilo seveda sum.

Priden pa je mogla nastopiti policija, je lažna Suzana izginila. Ugotovili so potem, da je ta "lepa Suzana" v resnici star zločinec in tat avtomobilov po imenu A. Schwindenhamer iz Raona. Ker je bilo znano, da se je možakar z avtomobilom usmeril proti jugu, so alarmirali vse policijske postaje v to smer. Več policijskih zapor pa je možakar mirno predrl, šele v bližini Lyona so ga mogli ustaviti in prijati. Še malo prej je bil telefonično poklicel neko policijsko postajo v bližini hotela, v katerem je bil stanoval, in tamkajšnjim uradnikom povedal, da je na "zabavnem po-

tovanju" pel se ne more odzvati njihovemu pozivu, naj stopi pred nje.

RODOLJUBOVA OPOROKA.

Neki grški veletrgovec po imenu Nikolaj Athanassoulis, ki je pred časom v Atenah umrl, je v svoji oporoki zapustil italijanski državi vsoto 12 milijonov dinarjev. Ta denar pa dobi italijanska država le pod pogojem, da v Atenah ustanovi svoje veleposlaništvo in uvrti Grško tako v seznam svojih prijateljskih držav. Ker pa ni verjetno, da bi mogla Italija izpolniti ta pogoj, je Athanassoulis odločil, da pripade denar v tem primeru jugoslovanski državi, in sicer pod istimi pogoji.

PREBIVALSTVO JAPONSKE.

Statistični urad v Tokiju je objavil pregled ljudskega števila izvršenega na dan 1. oktobra lanskega leta. Po tem številu ima Japonska brez kolonij nekaj med 72 milijonov prebivalcev. Število moških je le neznatno višje od števila

žensk. Največ prebivalcev ima Tokio, kjer so našli 6 milijonov oseb. Drugo največje japonsko mesto je Osaka.

Japonska ima 148 večjih mest, med njimi 42, ki štejejo nad sto tisoč prebivalcev. Največja mesta v državi so: Tokio, Osaka, Nagoja, Kioto, Kobe in Jokohama.

MATI JE PADLA V VODNJAK.

Pri Štelcerjevih pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah so imeli žalostno praznike. Na sveti večer je bila družina v prazničnem razpoloženju. Bratec in sestra so tolažili v postelji ležečega bolnega očeta Alojzija. Medtem pa sta bila mati Marija Štelcerjeva in srednji sin Anton Štelcer pri vodnjaku, da preskrbita vodo za kuhinjo. Sin Anton je nesel vedro napolnjeno z vodo v kuhinjo. Da bi bila z materjo čim prej gotova, je pohitel nazaj k vodnjaku. Ko je prišel do vodnjaka, pa matere ni bilo več. V prvem hipu ni niti pomislil na to, kaj se je moglo

med tem zgoditi. V negotovosti zgrabil za kolo vodnjaka in potegne iz njega še vedro polno vode. Ko pa opazi, da je voda blatna, in vsa skaljena, se mu je zjasmilo v glavi, kaj se je pripetilo.

Ves preplašen je poklicel domače in soseda. Toda nikogar ni bilo, ki bi hotel v studene, da reši Štelcerjevo in da se spusti po vrvi v 22 m globoki betonirani in kameniti vodnjak. Končno se odloči junaški sosod Andrej Fleck, da se spusti v globino. Mnjila je dolga minuta, minilo je še več minut: iz globine ni bilo nobenega glasu. Do pasu v vodi viseči Fleck ni prenehal zajemati. Končno je po požrtvovalnem iskanju potegnil iz vode mrtvo Štelcerjevo. Ko so Štelcerjevo potegnili iz vodnjaka, so jo z umetnim dihanjem in s tem, da so ji izorazili želodec, skušali obuditi k življenju. Toda vsi poskusi so bili zaman. Na glavi je imela tano, iz katere je curkoma tekla kri. Prebito je imela tudi levo senec.

MLADOPOROČENCA, KI STEJETA SKUPAJ 160 LET.

V Petrogradu je bila te dni nenavadna poroka. 81-letni Tošo Despotov je vzel za ženo 78-letno vdovo Jano Rajičevo. Do poroke v tako visoki starosti je prišlo tudi po nenavadnih okoliščinah. Ženin Tošo je bil nekdanj zelo bogat, a od vsega bogastva mu je ostalo samo stanovanje v eni izmed njegovih nekdanjih hiš. Sedanji lastnik hiše ni rad gledal preužitkarja in se bolj se je hudoval, ko je stari Tošo vzel k sebi za gospodinjno vdovo Jano. Hišni lastnik je Toši pretil, da ga bo z Jano vred vrغل na cesto, ker ima samo zase v njegovi hiši izgovorjen kot in se je nekako te pravice odrekel, ko je proti volji hišnega gospodarja vzel k sebi tujo ženo. Tošo je svoje težave počežil šofu redarstva in ta mu je svetoval, naj se z Jano poroči in tako zase in zanjo obdrži pravico do preužitka. Tošo se je po nasvetu ravnal in tako je prišlo do poroke.

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji — Domen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir — Grad Rojine. — Golida.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetkega cesarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrđiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradeč. — Pona-rejeni bankovei
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno aliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam poustvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romana so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zari-vajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelj strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoče delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodbah. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . \$1.20

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriki, je:

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894., inkorporirana 12. januarja 1908 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 45. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 506 N. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,300,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŽEV 185

SKUPNIH PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVJOMEGA 45-LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7,000,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošten in solventni podpori organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za surnutne, razne poškolbe, operacije, proti bolezni in omenoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo svojo članice in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250 do \$5000 posrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelak je zelo nizok, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dual zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posrtnina.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$6.00 na teden. Assessment: primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejša vrste zavarovanja.

Član in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo fin rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari član in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki letno-ja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti član članice pri K. S. K. Jednoti kot prvi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te moške in ženske podporne organizacije, potrdi se in prijopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spedačjebo h. K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadačjebo k tej katoliški podpori organizaciji, ustanovite ga; tu- bi je le osem oseb v starosti od 16 do 60. leta. — Za nadaljna po- jašnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSIP SALAR, 506 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

SLEHERNI včasih greši.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. B.

V splošnem je Gundo to zelo malo zanimalo. Pa vendar je z zanimanjem in zelo pazno poslušala. Šele ko se zave, kako zelo se je proti svoji volji zanimala za dr. Hansa Rolanda, katerega je gospa Breuerjeva natančno popisala gospej Reichertovi, se nehote zasmeje pred se. V resnici je bilo čudno, da so se njena in njegova pota vedno srečevala.

Ali pa ji je to bilo neprijetno? Gunda čuti, ko ji pride ta misel, nenavadno utripanje svojega srca. Ne bližina tega veseliga, živahnega fanta, kateremu je bilo viditi, da njegova veselost ni površna, temveč da je prihajala iz pridnega in čistega značaja, ji ni bila niti najmanj neprijetna. Njeno mlado srce že prav živo poskakuje in mala Gunda si mora sama priznati, da je že nekoliko — zaljubljena.

Ko odide z gospo Reichertovo, se pri vrtnih vratih še enkrat skrivaj ozre. In res, Hans Roland zopet stoji pri oknu se ji nasmeje in jo pozdravi z žarečim veseljem. u

Gospa Reichertova tega ne opazi; Gunda pa zopet zardi in samo naglo in kratko odzdravi, da skoro izgleda, kot da ga je popolnoma prezrla.

En teden bivanja v St. Moritzu je že potekel.

Gunter je med tem imel dovolj priložnosti spremljati Joano na razne kraje. Bil je v resnici dober spremljevalec, pogosto celo zelo dober in skrben učitelj za skije in drsanje.

Večinoma sta bila Gunter in Joana sama.

Včasih se je njima Werder pri kratkih izletih sicer pridružil, toda na daljše izlete ni šel z njima. Oba sta bila neizmerno vesela; kadar se je oči vrnil pokrpan, da celo nanovo prerujen s kratkih izletov v hotel. Krasni zimski zrak v St. Moritzu mu je vidno zelo pomagal.

Da pa je Rudolf Werder hodil na daljše izlete in je v prosti naravi preiskušal svoje moči, da je naglo hodil, da se je utrudil kot kak trideset let stari mož in da se je pozneje vdeleževal vseh različnih večernih zabav — o tem jima ni povedal niti z besedo.

Nekega dne, ko sta bila Gunter in Joana na potu v Sals-Maria, se pogovarjata o očetovem zdravstvenem stanju.

"Meni se zdi," pravi Gunter, "da se je gospod Werder tekom našega bivanja tukaj tako počivil, da bi skoro mogel reči, da je vsak dan eno leto mlajši. Vse to se mi zdi kot kak čudež."

Joana ga smeje pogleda.

"Ali se tudi vam tako zdi? Tudi jaz sem tako mislila in ne morem vam povedati, kako sem zaradi tega srečna. To se je pričelo z dnevom, ko je prišla vaša sestra prvič v našo hišo. Tedaj se je po dolgem času prvič od sra smejal, se je z nami šalil in mi rekel, ko je zopet odšel, da je njeno živahno bitje kot požirek iz studenca zdravja."

Gunterjeve oči se zasvetijo.

"To verjamem. Gunda ima že tak značaj, da koga razvedri, da pozabi vse skrbi in nadloge in mu da novo veselje do življenja. Tudi meni je bila vedno zvesta tovarišica. — Sicer pa, koliko časa je vaš gospod oče že bolehen?"

"Kako naj vam odgovorim na to vprašanje? V svoji prvi mladosti sem ga le malo videla, kajti kmaču po smrti moje matere — tedaj sem komaj pričela hoditi v šolo — sem prišla v nek zavod. Spominjam se da je bil prej zelo stasite postave ko pa sem se po več letih vrnila v očetovo hišo je napravil na mene popolnoma drugačen vtis, kot pa mi je živel v spominu. Nasproti mi je stopil mož, ki se je prezdvoj postaral. Tudi tedaj je bil tak, ko ste ga vi spoznali. Ne morem vam povedati, kakšno sem vesela, da ga vsak dan takorekoč vidim bolj svežega. Saj upajmo, da se mu bolezen ne bo zopet povrnila. To bi me neizmerno bolelo. — Pa kaj sem vam še hotela povedati — nekaj, kar zadene mene osebno. — Ker je vaša sestra dala prvi povod, da je šlo z mojim očetom zopet na morje, sem jo zaprla globoko v svoje srce in upam, da se bomo po naši vrnitvi prav pogosto veselili njene ljubeznive družbe."

"To verjamem, kolikor poznam svojo sestro. Oba sva zelo srečna, da sva spoznala dva tako dobra človeka, kot ste vi in vaš gospod oče."

Ker je bila steza ozka, mora Gunter hoditi za Joano in tako ne opazi vroče rdečice, ki je pri njegovih besedah zalila njena lica.

Zelo pazi na to, da hodi Joana vedno po lepi poti in da se ji ne bi kaj pripetilo.

Zanj je to nad vse osrečevalen občutek, da jo more varovati in ščititi. In tudi nič manj ga ne veseli, da se proti njemu kaže nepriljeno in prijateljsko.

Sinoči seveda, ko sta v hotelu plesala, je nekoliko padel s tira. Vsakokrat, kadar se ji je približal nek plesalec, katerega ni mogla treti — namreč Mr. Francis James — ga je prosila, da pleše z njo. Seveda samo zato, da se je odkrižala neprijetnega moža.

Bolj kot rad je izpolnil njeno željo, toda, kadar jo je držal in ko ga je oveval omamljivi dih ženske, si je, da se je iz oblačnih višav zopet prisilil na zemljo, vendarle rekel:

"Kaj pa sem vendar v njenih očeh? Tajnik njenega očeta, ali pa plačan plesni učitelj, kateremu more ukazovati, kot hoče sama in katerega ne gleda kot moža, temveč kot kako stvar, ki jo za trenutek potrebuje."

In globoka grenkost ga obide in mu je zadušila blaženost, ki jo je občutil, ko je držal v svojih rokah. Toda to se ni vedno posrečilo, kajti neke vrste blaženost je bila vendarle, ker se je vedno pred kom drugim zabavala v njegove roke.

Tako ga v njeni bližini vleče jo občutki sem ter tja, ne slutit, kaj je Joana občutila zanj. Še vedno si ni priznala, da ljubi Gunterja, toda le predobro je čutila, da ji je z vsakim dnem bolj drag. In proti temu občutku se ne brani, kajti vedela je, da jo je imel oče prerad, kot pa da bi nasprotoval Gunterja, ako bi mu povedala, da ga ljubi. Dobro tudi občuti, da je bil Gunter proti njej ravno tako hladen, kot sama proti njemu. To je že videla pri prvem srečanju v St. Moritzu. (Dolga nočohodnja.)

PROFESOR FRANKFURTER,

ki ga je imenoval predsednik Roosevelt za člana najvišjega sodišča. Polega njega je fotografirana njegova žena. Včeraj je senat imenovanje potrdil.

Zakleti milijon v vreči

Kljub slabim izkušnjam in svarilom najdejo premeteni ciganski sleparji še vedno dovolj žrtev, ki jim v lahkovernosti zaupajo denar in ga potem ne dobijo več nazaj. Star trik v novi obliki je uporabil 30-letni cigan Pavle Hudorovič, da bi prišel do denarja. V svoji premetenosti je uprizoril pravcato igro, v kateri so sodelovali cigan, njegova žena in sin ter lahkoverni posestnik iz kamniškega predmestja. Dejanje te igre se je razvijalo takole: V neki vasi pri Kamniku se je nastanil s svojo družino cigan Pavle Hudorovič, srednje velik, čokat mož, s svetlimi pristrizhenimi brki. V najbližjem kamniškem predmestju si je izbral za žrtev nekega posestnika in mu natvezil zgodbo o zakletem milijonu. Takole je jadikoval:

Smolo imam, gospod, veliko smolo. Milijonar sem in berač obenem. To je pokora za greh, ki sem ga storil. Svojemu poglavarju bogatašu sem ukradel vrečo bankovcev, ki predstavljajo nič več in nič manj ko milijon dinarjev. Ali kaj mi pomaga ogromno bogastvo, ko ga pa ne morem izkoristiti. Niti enega jurja, kaj jurja, še celo metulja ne morem porabiti zase. Pomislite, denarja se drži strašna kletev našega bogatega starega poglavarja. Kakor hitro se dotaknem denarja, samo še vzamem en bankovec in ga zmenjam v drobiž, bomo umrli žalostne smrti jaz in vsa družina. Moja uboga žena in moj mali sin! Za nič na svetu se ne bi hotel dotakniti denarja, da nas ne zadene nesreča. Zakleti milijon me strašno teži in rad bi se ga znebil, prodam ga za 200 tisoč, no, vam celo za 100 tisoč dinarjev. Vi se lahko okoristite z njim, vam kletev našega poglavarja ne bo škodovala, jaz pa bi bil naj srečnejši človek na svetu, če bi mi vsak mesec dali na račun kakih 3000 dinarjev, več ko 100.000 pa tako ne zahtevam. Plačali mi jih boste v obrokih, za prvo silo pa bi mi dali naplačilo 1000 din za praznike.

S prvošnjo naj zadevo ohrani v strogi tajnosti, se je cigan poslovil z zagotovitvijo, da bo vrečo z denarjem prinesel pokazati.

Po odhodu eigana posestnik ni vedel, al naj verjame ciganu ali pa naj smatra zgodbo o zakletem milijonu kot običajno cigansko sleparijo. Ponudba pa je bila tako vabljiva, da bi jo človek kar zagrabil. Deset dni kasneje pa potrkna na

posestnikova vrata Hudorovičeva žena. Vsa je bila iz sebe in se je glasno roboteč hudovala na svojega nepredvidnega moža, da je izdal skrivnost o zakletem milijonu. Prosila je in jokajoč zaklinjala kamniškega posestnika, naj ne izda njenega moža sodišču, ker bi bil za veliko — milijonsko tatvino strašno kaznovan. Kako naj ona, sirota, živi sama z otrokom. S solzami v očeh se je poslovila in ponovno prosila, naj ohrani zadevo v strogi tajnosti.

Posestnik je zdaj že manj dvomil o resničnosti ciganove povesti. Ko sta si cigan in njegova žena tako pripravila teren, je čez dan ali dva cigan spet potrkal na vrata in povabil lahkovernega Kamničana naj si gre ogledat vrečo z denarjem. Dejanje se je zdaj razvijalo samo od sebe. Velika vreča je bila polna svežnjev bankovcev. Cigan je izvlekel debel sveženj bankovcev po 100 dinarjev, ga vrgel nazaj v vrečo, in izvlekel spet drugega. Ciganka je vzela škarje in prerezala vrečo na dnu in tudi od tam privlekla zavitek stotakov. Kdo bi zdaj še dvomil da so v vreči sami bankovci? Posestnik je bil trdno prepričan, izjavil pa je da denarja nima pri sebi, pač pa bo prinesel v par dneh 2000 din in vzel vrečo.

Kamničan si je res nekeje izposodil 3000 dinarjev in jo mahnil popoldne proti Šmarci, kjer je čakal cigan z vrečo zakletega denarja. Ko sta se pogajala s ciganom za izročitev "milijona" je nenadoma pritkel v sobo ciganov nadebudni sinček in pričel kričati,

da bo povedal orožnikom, kakšno grlo kupčijo imata med seboj. Tudi najmlajši član ciganske družine je bil pritegnjen v spretno igro, ki je imela namen preslepariti lahkovernega Kamničana in ga prepričati o resničnosti zgodbe o milijonu. Cigan je zdaj hlinil strah, če je kdo slišal nepredvidnega sina, zato da ni varno, da bi zdaj odnesli vrečo iz hiše. Če jo nese posestnik sam, bo to vzbudilo preočitno sum, da je imel s ciganom sumljivo kupčijo, če pa cigan nese vrečo z njim, bi ga utegnil kdo prijati in milijon bi splaval po vodi. Najboljše bo, da cigan zvečer tajno prinese vrečo z bankovci k posestniku — po skrivnih potih, da ga nihče ne bo videl in da tudi ljudje ne bodo opazili, da ima posestnik kupčije s ciganom. Rečeno, storjeno. Posestnik je izročil ciganu tri jurje in čakal nanj in na njegov milijon. Seveda ni bilo več duha ne sluha o ciganu in o njegovih bankovcih.

Posestnik, ki je tako lahkoverno nasedel, je izpovedal svojo nezgodo orožnikom, ki zdaj iščejo premeteno cigansko družino. Ta se je lepo preskrbela za božič in se preselila v kako oddaljeno vas, kjer bo spet skušala najti žrtev in ji izvabiti par jurjev. Na svetu je še vedno dovolj naivnih ljudi, ki bodo verjeli zgodbi o zakletem milijonu, ciganska družina, mož, ena in sin pa bodo spet ponovili svojo dobro naučeno igro, s katero so gotovo že večkrat uspeli, le da zadeva ni prišla v javnost, ker je bilo prevarene sam, da bi stvar prijaviли oblasti.

Naročite še danes S. A. Koledar za leto 1939.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

21. januarja:
Ile de France v Havre
Aquitania v Cherbourg
Vulkanla v Trst

28. januarja:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa

1. februarja:
Detuschland v Hamburg

4. februarja:
Aquitania v Cherbourg
Roma v Genoa

8. februarja:
Hamburg v Hamburg

10. februarja:
Queen Mary v Cherbourg

11. februarja:
Rex v Genoa
Paris v Havre

15. februarja:
St. Louis v Hamburg
Saturnia v Trst

18. februarja:
Aquitania v Cherbourg

22. februarja:
Hansa v Hamburg

23. februarja:
Ile de France v Havre

24. februarja:
Ile de France v Havre

24. februarja:
Queen Mary v Cherbourg

25. februarja:
Vulkanla v Trst

1. marca:
Deutschland v Hamburg

V SE PARNIKE in LINJE ki so važne za Slovence zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

3. marca:
Normandie v Havre

4. marca:
Rex v Genoa
Aquitania v Cherbourg

8. marca:
Hamburg v Hamburg

10. marca:
Queen Mary v Cherbourg

11. marca:
Paris v Havre
Conte di Savoia v Genoa

15. marca:
St. Louis v Hamburg

18. marca:
Roma v Genoa
Ile de France v Havre

21. marca:
Europa v Bremen

22. marca:
Hansa v Hamburg

24. marca:
Queen Mary v Cherbourg

25. marca:
Rex v Genoa

28. marca:
Bremen v Bremen

29. marca:
Deutschland v Hamburg

V JUGOSLAVIJO Vi potujete naglo in prijetno na naših prikljubljenih parnikih: BREMEN • EURGPA COLUMBUS NEW YORK • LAMBURG HANSA • DEUTSCHE YARD izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

POVAHITE SORODNIKE V EVROPI, NAJ VAS OBIŠČEJO V AMERIKI! Posebno nizke cene za vožnjo iz Evrope med 3. aprilom in 23. aprilom ter 26. junijem in 23. julijem za štiritedensko bivanje v Ameriki.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali 57 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

SLIVA, KI CVETE V SNEGU.

V Braju v Italiji imajo čudno "slivo Device Marije," ki so jo vsadili poleg Marijinega svetišča na mestu, kjer se je po legendi Mati božja prikazala Evidiji Mathisovi. Ta sliva je te dni, čeprav je zemljo pobelil sneg, pognala cvetje, kar smatrajo tam za napoved srečnega leta.

Nesteti ljudje so prišli od blizu in daleč, da si ogledajo to čudež. Cvetno vejico so z Marijinega drevesa poslali tudi princezi Mariji Savojski kot talisman za njeno bližnjo potroko.

BLAZNIKOVA Pratika za leto 1939 Cena 25c s poštino vred. "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

Bohinjko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK